■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسؤول: سید علیرضا شریفی ■ نخستین موسسه فرهنگی مطبوعاتی کشور دارای گواهینامه بین‌المللی ISO9001:2008

جام جم

■ شاپا: ۳۶۳۷-ISSN۱۷۳۵
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۴۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۲۳۰۰۴۰۳۲
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به‌صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام‌جم)

شنبه ۲۵ اسفند ۱۳۹۷ | ۹ رجب ۱۴۴۰ | ۲۰ صفحه | سال نوزدهم - شماره ۵۳۴۸ | استان تهران و البرز ۱۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۵۰۰ تومان | Saturday - 2019 Mar 16

حدیث روز: نهج‌الفصاحه

پیامبر اسلام (ص):
پُرارج‌ترین مردم کسی است که آنچه را که به او مربوط نیست رها کند.

پلک احساس: سعدی

وصال توست اگر دل را مرادی هست و مطلوبی
کنار توست اگر غم را کناری هست و پایانی

امروز در تاریخ:

- درگذشت حجت‌الاسلام سید احمد خمینی (۱۳۷۳)
- زادروز پروین اعتصامی (۱۲۸۵ ش)
- بمباران شیمیایی شهر حلبچه توسط رژیم بعث عراق (۱۳۶۶ ش)
- درگذشت افشین یداللهی، شاعر و ترانه‌سرا (۱۳۹۵ ش)
- تولد ماکسیم گورکی داستان‌نویس معروف روس (۱۸۶۸)

اوقات شرعی:
اذان ظهر: ۱۲/۱۳ | غروب آفتاب: ۱۸/۱۲
اذان مغرب: ۱۸/۳۰ | نیمه‌شب شرعی: ۲۳/۳۱
اذان صبح (فردا): ۴/۵۰ | طلوع خورشید (فردا): ۶/۱۳

پیش‌بینی آب و هوا یکشنبه

تهران	اهواز	اصفهان	بیرجند	تبریز	رشت	زنجان	زاهدان
۱۵ / ۷	۲۲ / ۱۲	۱۶ / ۱	۲۲ / ۹	۱۰ / ۰	۱۶ / ۷	۹ / ۰	۲۳ / ۱۴

حکمت ۶۶: نهج‌البلاغه

از دست دادن حاجت بهتر از درخواست کردن از نااهل است.

کافه میرداماد

گفت‌وگو با اردشیر رستمی، بازیگر، شاعر و کاریکاتوریست

همسفر، «داش مشدی»اش خوبه!

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

خوشبختانه یا متاسفانه بازیگری تنها رشته‌ای است که آدم‌ها را معروف می‌کند. چه نویسنده‌ها، نقاشان، نوازنده‌ها و... هنرمندی که در حرفه خود بی‌نظیرند، اما کمتر کسی آنها را می‌شناسد، به‌خصوص چهره‌شان را. اردشیر رستمی یکی از هنرمندانی است که خوشبختانه حضورش در سریال شهریار و بازی در نقش جوانی‌های این شاعر باعث شد تا بیشتر مردم او را بشناسند و به هنرهای دیگر او از جمله طراحی کاریکاتور، تصویرگری، شاعری و... هم آشنا شوند. اردشیر رستمی که متولد سال ۴۹ در تبریز است، از آن آدم با حال‌ها و باسوادهایی است که هم‌صحبتی با او حالت را خوب می‌کند. صریح است و حرف‌هایش چون از دل برمی‌آید، لاجرم بر دل می‌نشیند. نه نقش بازی می‌کند و نه اهل ریاکاری است. در زمان حال غوطه‌ور است و همانقدر که شاد است، غمگین هم هست. همان‌قدر که گاهی احساس خوشبختی می‌کند گاهی هم حس ناکامی سراغش می‌آید، اما در یک کلمه اگر بخواهی او را تعریف کنی، اردشیر رستمی رهاست. خودش و روحش را بسته‌بندی نکرده، به خودش اجازه می‌دهد زندگی کند و زندگی هم فراز و فرودش را به او نشان می‌دهد. در آستانه سال جدید با این هنرمند خوش‌اخلاق هم‌صحبت شدم تا برایم از عیدهایی بگوید که سپری کرده و عیدی که در پیش دارد.

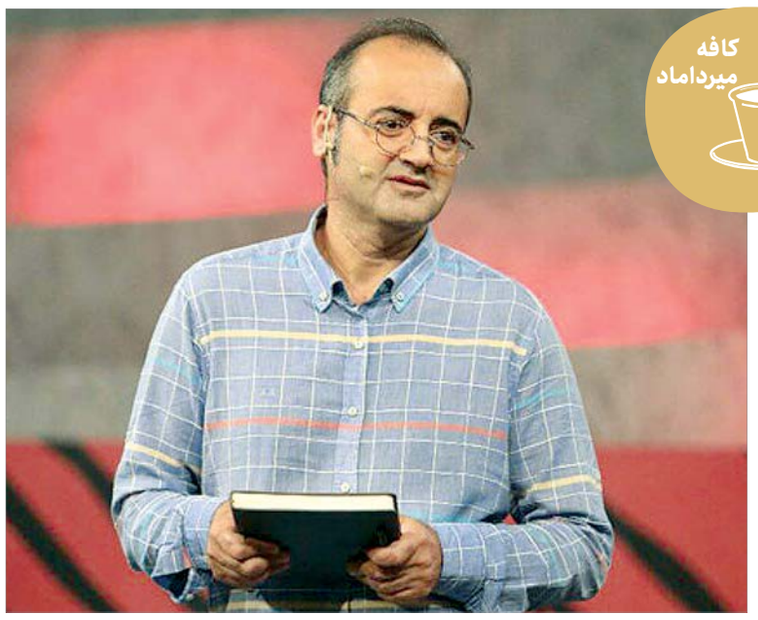

قوی‌ترین و پررنگ‌ترین خاطره‌ای که از عید دارید به کدام سال زندگی‌تان مربوط می‌شود؟

۲۰ سال قبل با همسرم و دوستان تبریزی‌ام به سفر ایرانگردی رفتیم. خیلی خوب بود. حدود ۱۵ استان را گشتیم و خیلی خوش گذشت.

پس اهل سفر دسته‌جمعی و گروهی هستید؟

هم اهل سفر دسته‌جمعی هستم، هم غیر دسته‌جمعی.

اگر بخواهید یکی را انتخاب کنید...؟

سفرهای خصوصی...

یعنی تنهایی برید سفر...

با کسی که برای سفر انتخابش کرده‌ام.

همسفر خوب از نگاه شما؟

همسفر خوب باید آدم باشد...

آدم‌ها چه ویژگی‌هایی داشته باشند که بیشتر به شما خوش بگذرد؟

دموکرات و «داش مشدی» باشد. کلمه داش مشدی خیلی کلمه بزرگی است. یعنی آدمی که آزاداندیش و آزادیخواه است و فکر نمی‌کند فقط خودش درست فکر می‌کند. داش مشدی‌ها معمولا آدم‌های خوبی هستند. الان خاطره‌ای یادم آمد برایتان بگویم. یکی از دوستانم از آمریکا آمده بود، به کوه‌های کلیبر رفتیم و اتراق کردیم، شب ماندیم و صبح راه افتادیم. بعد از ۱۵ کیلومتر به چشم‌انداز زیبایی رسیدیم، دوستم پیشنهاد کرد همان‌جا بمانیم. اتراق کردیم. یعنی راه هر نقطه‌اش می‌تواند مقصد باشد.

پس در گردشگری و سفر معتقد به این که از نقطه‌ای راه بیفتید و به نقطه‌ای برسید، نیستید...

باید چشم‌انداز و افق داشته باشیم، اما نما را باز بگذاریم و با نقشه باز جلو برویم. هیچ‌وقت به هستی و آینده اهانت نکنیم. بگذاریم هستی در آینده ما نقش داشته باشد. افق‌ها و نقشه‌های بسته، ساخته خود ماست. بگذاریم لحظه‌ها پیش بروند و ما مانند یک کاشف لحظات را کشف کنیم.

به خوب دیدن اعتقاد دارید؟

ما باید واقعیت را ببینیم و واقعیت زیباست اندوهگین و غمناک است و همه اینها را با هم دیدن زیباست.

زندگی چند بار به شما چشم‌اندازهای خوب نشان داده؟

من همیشه از چشم‌اندازهایم شکست خورده‌ام. از ۹۹ درصد چشم‌اندازهایی که طراحی کردم شکست خورده‌ام، اما زمانی که افق را باز گذاشته‌ام، هستی خودش را به من نشان داده است. باید نقشه و افق داشته باشی، اما نباید آن را بسته‌بندی کنی و بگویی این است و جز این نیست. آدم اگر صادق باشد همیشه پیروز است. مهم نیست در چه جایگاهی هست. باید با هستی و قلب خودت صادق باشی.

قلبتان را که بخشی از هستی است، چگونه گسترش می‌دهید؟

هستی مرا گسترش می‌دهد. من فقط خودم را رها می‌کنم، من کی هستم که در برابر هستی حرفی و عملی داشته باشم؟! کره زمین در کل کائنات اصلا دیده نمی‌شود، حالا فکر کنید من کجای این هستی هستم؟

به هرحال خود ما هم باید کاری کنیم.

بله! باید فکر کنیم آگاه باشیم تا از آنچه در مسیرمان قرار می‌گیرد به درستی استفاده کنیم.

گفتید بیشتر چشم‌اندازهایتان شکست خورده، چرا اینقدر مخدوش برنامه‌ریزی و انتخاب کرده‌اید؟

چون متفکر نیستم، هنرمندم. متفکرها پیروز می‌شوند، چون فکر می‌کنند، اما هنرمند با عشق پیش می‌رود و با ایمان.

یعنی هنرمند به خودش اجازه می‌دهد آزمون و خطای بیشتری داشته باشد؟

هنرمند کسی است که تلاش می‌کند حق اشتباه کردن انسان‌ها را به رسمیت بشناسد. اگر انسان اشتباه نکند انسان نیست.

اگر هنرمند اشتباه نکند، هنرمند نیست. اشتباه ذات انسان است، فقط فرشته‌ها اشتباه نمی‌کنند.

ما آدم هستیم و مجوز این را داریم که از همه خوبی‌ها استقبال کنیم و برای کشف خوبی مجبور به آزمون و خطا هستیم.

عید مفهومی است که با تغییر سایه به سایه می‌آید، نگاه شما به این دو چیست؟

از لحظات و مفاهیم انتظار بیشتری دارم. شکفتن یک گل عید است، لبخند عید است، باران عید است... همه زیبایی، عید هستند. هر روز هر جا و هر لحظه که چشم‌ات به زیبایی روشن می‌شود عید است.

برای عید امسال چه برنامه‌ای دارید؟

بی‌برنامه! خیلی‌ها می‌خواهند به دیدار من بیایند من هم باید به دیدن خیلی‌ها بروم. مهم دیدار است حالا برنامه‌اش هم جور می‌شود.

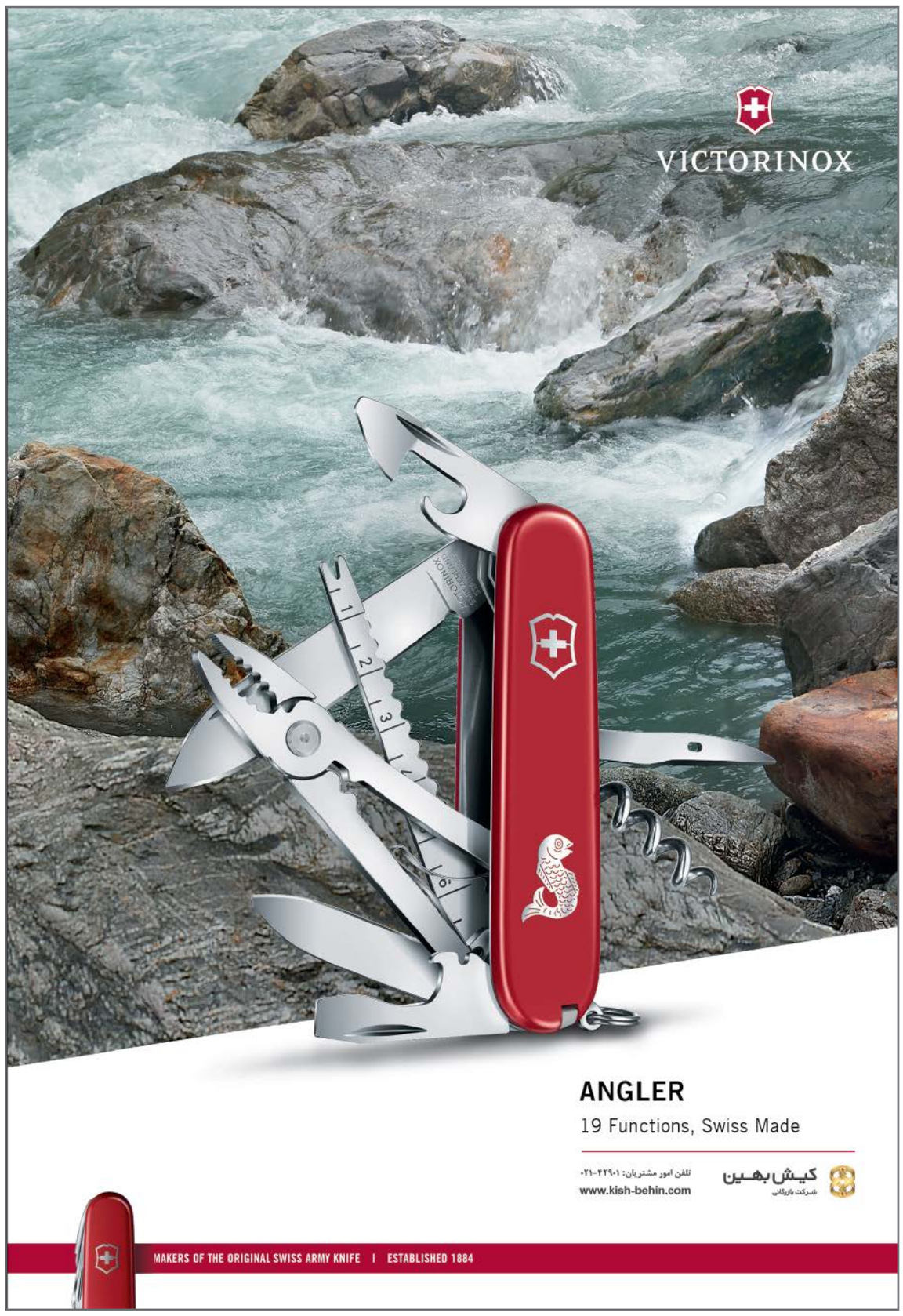

گرگ ژاپنی

در چند ماه اخیر و از سال ۲۰۱۸ میلادی، زمین‌های کشاورزی و مزارع شهر «کیسارازو» ژاپن به محلی برای گرگ رباتیک ترسناک تبدیل شده اما جای نگرانی نیست، این گرگ با وجود ظاهر ترسناکش برای بومیان این منطقه خطری ندارد.

به گزارش ایلنا، اسم این ربات «گرگ ابرهیولا» است و مهندسان برای جلوگیری از خورده شدن محصولات کشاورزان توسط جانوران گیاهخوار وحشی، آن را طراحی کرده‌اند. در واقع، پدیدآوردن این گرگ ترسناک داستان غم‌انگیزی دارد. گرگ‌های محلی ژاپن در اوایل قرن نوزدهم منقرض شدند و دلیل چنین کاری، موج شکار و نسل‌کشی گرگ‌ها بود که با حمایت دولت انجام می‌شد.

امروزه بسیاری از مناطق ژاپن به خاستگاه تعداد چشمگیری از آهو، گوزن و گراز وحشی تبدیل شده است. گرازها به خوردن محصولات زراعی کشاورزان علاقه زیادی دارند و باعث تخریب زمین‌های برنج و محصولات دیگر می‌شوند. حالا کشاورزان و دولت بعد از گذشت ۲۰۰ سال، برای حل این مشکل گرگ مصنوعی ساخته‌اند تا جبران گرگ‌هایی باشد که موجب انقراضش شده‌اند.

این گرگ‌های مصنوعی عامل مؤثری برای برقراری توازن محیطی در منطقه به شمار می‌روند. گرگ رباتیک در مرحله آزمون و خطاست و تاکنون موفقیت‌های زیادی از آن حاصل شده است. آنقدر موفق بوده که بنا به گزارش شبکه تلویزیونی (آساهی) قرار است تعداد زیادی از آن تولید شود.

حمله مرغی

مرغ‌های مزرعه‌ای در شمال غرب فرانسه مظنون به کشتن روباهی هستند که سعی داشته وارد لانه آنها شود. به گزارش ایسنا، این اتفاق در یک مدرسه کشاورزی که در آن ۶۰۰۰ مرغ نگهداری می‌شود، روی داده است. این روباه آخر هفته گذشته و در زمان تعطیلی مدرسه، شامگاه وارد مرغداری می‌شود و به نظر می‌رسد که پشت درِ اتوماتیک مرغداری که با غروب خورشید بسته می‌شود، گیر می‌افتد. دانش‌آموزان مدرسه «Le Gros Ch-ne» آغاز هفته با ورود به مدرسه بدن بی‌جان روباه را پیدا می‌کنند. به نظر می‌رسد جمع بزرگی از مرغ‌ها به روباه حمله کرده و با منقارهایشان او را از پا درآورده‌اند. به گفته پاسکال دانیل مدیر این مدرسه، این مرغ‌ها در تمام روز در فضای باز هستند و به جنگ با پرندگان بزرگ‌تر عادت دارند؛ به همین دلیل احتمالا وقتی روباه وارد محل زندگی‌شان شده، آنها درصدد دفاع از خود برآمده‌اند. مرغ‌ها به صورت گروهی به روباه حمله کرده و او را در گوشه‌ای گیر انداخته‌اند و تا زمانی که شکم او را پاره نکرده‌اند، دست از نوک زدن برنداشته‌اند. آخرین باری که یک روباه به این مزرعه آمد سال گذشته میلادی بود و به گفته مسؤولان مدرسه، آن حادثه سرانجامی متفاوت داشت و مرغ‌های بسیاری کشته شدند. البته به نظر می‌رسد برخلاف ظاهر آرام این مرغ‌ها در طول روز و در فضای باز مدرسه، این اولین بار نیست که آنها چهره‌ای جنگجو از خود نشان می‌دهند؛ چراکه پیش از این نیز چند بار اهالی مدرسه، کبوترهای مرده را در آشیانه آنها پیدا کرده بودند.

خودنویس

یادداشتی از حامد عسکری
شاعر و نویسنده

بوی نفت عطر سینما...

موهای جوگندمی پرپشتی داشت، ریشش را هم مدل ستاری زده بود. کت و شلوار از مد افتاده‌ای پوشیده بود و دور و بر عوامل صحنه پرسه می‌زد. تا بچه‌ها ریل بچینند و نور را طراحی و تنظیم کنند نشست بغل دست من روی یکی از همان چهارپایه پلاستیکی‌های معروف سینه موبیل (همان کامیون‌های کانتینرداری که تجهیزات و لوازم فیلمبرداری در آن حمل و نقل می‌شود.) یکی از دوستانم داشت کلیپی برای مدافعان حرم می‌ساخت و رفته بودم ببینمش برای کاری. همان مرد ریش جوگندمی را با اشاره نشانم داد و گفت: لامصب بو میکشه می‌بینه کجا فیلمبرداریه میاد التماس می‌کنه که یه بار از جلو دوربین رد بشه. عشقش همینه. رفتم توی نخش. دوتا چایی ریختم و سر صحبت را باز کردم. می‌گفت کارمند رسمی شرکت نفت بوده. یک بار توی اداره‌شان فیلمبرداری بوده و به او گفته‌اند بیا جلوی دوربین یکی دوتا دیالوگ بگو... از همانجا عشق سینما افتاده توی سرش و کارش را، استخدام رسمی‌اش را ول کرده و رفته دنبال سینما... سنی از او گذشته بود و هنوز معتقد بود یک روز عکسش می‌افتد سردر سینماها و می‌شود بازیگر اول سینمای ایران. چندتا عکس با چندتا بازیگر داشت که توی گوشی همراهش بود و نشانم داد. عاقله‌مرد قصه ما از آنها بود که عاشقانه تصمیم گرفت و عاقلانه رفتار نکرد. به نظر اگر عاقلانه تصمیم می‌گرفت و کارمندی شرکت نفت را ول نمی‌کرد که بچسبد به سیاهی لشکر شدن برای روزی ۳۰ هزار تومن، حالا احتمالا زندگی‌اش شرایط دیگری داشت. کسی چه می‌داند، راستی شما با دلتان تصمیم می‌گیرید یا با عقلتان؟

زنان در جنگ جهانی دوم

زنان در جنگ جهانی دوم نقشی کلیدی ایفا می‌کردند و در بخش مکانیک هواپیما و خودروهای نظامی، اپراتورهای بی‌سیم و خط‌مقدم جنگ حضور داشتند. به گزارش فرارو، به‌تازگی تصاویری از حضور زنان در جنگ جهانی دوم توسط یک مورخ به نام جیم موران منتشر شده که لحظاتی از نقش‌آفرینی زنان جوان در این جنگ مرگبار را به تصویر کشیده است. بخش زنان ارتش آمریکا نخستین بار توسط فرانکلین روزولت رئیس جمهوری وقت ایالات متحده آمریکا در سال ۱۹۴۲ تاسیس شد. در ابتدا قرار بود زنان پشت مناطق درگیری خدمت کنند، اما کم‌کم زنان مورد سوءاستفاده زبانی و جنسی از سوی سربازان ارتش قرار گرفتند. حدود ۲۰ هزار زن در زمان جنگ جهانی دوم به ارتش آمریکا پیوستند که در بخش‌های مکانیکی هواپیما و خودروهای نظامی، اپراتوری بی‌سیم، نقشه‌برداری و جوشکاری خدمت می‌کردند.

طولانی‌ترین مقبره جهان

طولانی‌ترین مقبره دنیا که در کشور عمان قرار دارد، متعلق به عمران نبی، یکی از پیامبران الهی است. به گزارش عصر ایران، این مقبره ۸۰ سانتی‌متر عرض و ۳۰ متر طول دارد. کشور عمان در جنوب دریای عمان قرار دارد و مقبره عمران نبی (ع) در شهر «صلاله» مرکز استان «ظُفار» قرار دارد که جنوبی‌ترین استان عمان است. این کشور از سمت غرب با سه کشور امارات متحده عربی، عربستان سعودی و یمن همسایه است. صلاله هم از حیث وجود زیارتگاه عمران نبی (ع) یک شهر زیارتی محسوب می‌شود و هم به دلیل موقعیت ویژه خود، مرکز فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی عمان به حساب می‌آید و قطب گردشگری این کشور است.